

ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОЛОГІЇ

Дисципліна «Основи української етнології» є базовою вибірковою дисципліною для спеціальності «Психологія», що читається на II курсі у III семестрів обсязі 3 кредити (ECTS) – 90 год., з яких 48 години аудиторних занять, з них 32 годин лекцій, 16 годин семінарських занять і 42 години самостійної роботи і підсумовується заліком.

Дисципліна читається професором кафедри психології у виробничій сфері, доктором історичних наук Стоцьким Ярославом Васильовичем.

Етнологія – наука, яка вивчає побутові і культурні особливості народів світу, проблеми походження (етногенез), розселення (етногеографія) і культурно-історичні взаємозв'язки народів.

Мета курсу полягає в тому, щоб розкрити формування українського етносу, його самобутності у всіх сферах життєдіяльності від часу виникнення й до сьогодні.

Завдання курсу: виникнення і формування українського етносу (етногенез) та його місце в етнічній картині світу; антропологічні особливості українського народу; процеси розселення та міграції спільнот, що в різний час перебували на території України; формування української етнічної території та її історико-етнографічне районування; розвиток матеріальної і духовної культури українського народу, а також його психологічні особливості; систему життєдіяльності та адаптацію етносу до природного (екологічного) середовища; систему взаємозв'язків та взаємозалежності українського етносу з іншими народами, а також загальне і специфічне в їхній культурі та побуті; демографічні процеси розвитку українського етносу (етнодемографія) та ін.

Предметом є закономірності виникнення, еволюція та формування українського етносу і його етнічної території, генезис матеріальної і духовної культури у різних суспільно-історичних періодах.

Зміст дисципліни: Теоретичні основи науки про етнос. Етногенез та етнономіка українського етносу дослов'янського періоду. Україна в слов'янському етногенезі. Етнічний розвиток в Давньоруській державі. Етноісторичний розвиток українців в Україні та за її межами у XIV – XX ст. Антропологічні риси українського народу та мова і етнос. Етнологія традиційної (народної) культури. Етнорегіональна мозаїчність України.